

Şeyma AYDIN

**YALAN TANIKLIK SUÇU
(TCK m. 272)**

İÇİNDEKİLER

DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ	VII
YAZARIN ÖNSÖZÜ	IX
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM YALAN TANIKLIK SUÇUNUN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ

I. TANIK KAVRAMI VE TANIKLARIN ÖZELLİKLERİ	3
A. Genel Olarak Tanık Kavramı	3
B. Tanık Olabilecek Kişiler.....	8
II. TANIĞIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ VE HAKLARI.....	11
A. Tanığın Yükümlülükleri	11
1. Hazır Bulunma Yükümlülüğü	11
2. Beyanda Bulunma ve Doğruyu Söyleme Yükümlülüğü	16
3. Yemin Etme Yükümlülüğü.....	20
B. Tanığın Hakları	24
1. Tanıklıktan Çekinme Hakkı	24
a. Sanık veya Şüpheliyle Aralarındaki Kişisel İlişki Nedeniyle Tanıklıktan Çekinme	24
b. Meslek ve Sürekli Uğraşı Nedeniyle Tanıklıktan Çekinme	30
c. Kendisi veya Yakınları Aleyhine Tanıklıktan Çekinme	36
d. Devlet Sırrı Niteliğindeki Bilgilerle İlgili Tanıklık.....	37
e. Tanıklıktan Çekinme Sebebinin Bildirilmesi ve Tanıklıktan Sebepsiz Çekinme	40

2. Haklarını Öğrenme Hakkı.....	41
3. Tazminat ve Masraf Alma Hakkı	41
4. Korunma Hakkı.....	42
III. SUÇUN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	47
A. Genel Olarak.....	47
B. Türk Hukukunda Yalan Tanıklık Suçu	50
1. Osmanlı Hukukunda Yalan Tanıklık Suçu	50
2. 765 sayılı TCK'da Yalan Tanıklık Suçu	51
C. Karşılaştırmalı Hukukta Yalan Tanıklık Suçu	53
1. Almanya	53
2. Fransa.....	54
3. İtalya.....	54
4. Amerika.....	55
D. Benzer Suçlarla Karşılaştırılması.....	56
1. İftira.....	56
2. Suç Üstlenme Suçu	58
3. Yalan Yere Yemin	59
4. Gerçeğe Aykırı Bilirkişilik veya Tercümanlık	60
5. Suç Delillerini Yok Etme, Gizleme veya Değiştirme.....	61
6. Suçluyu Kayırma	62

İKİNCİ BÖLÜM

YALAN TANIKLIK SUÇU İLE KORUNAN HUKUKİ DEĞER VE SUÇUN UNSURLARI

I. GENEL OLARAK.....	65
II. KORUNAN HUKUKİ DEĞER.....	66
III. SUÇUN MADDİ UNSURLARI.....	69
A. Fail.....	69
1. Genel Olarak	69

2. Suç Mağdurunun ve Suçtan Zarar Görenin Fail Sıfatı	71
3. Şüpheli veya Sanığın Fail Sıfatı	73
4. Suç Ortaklarının Fail Sıfatı	75
5. Hukuk Davalarında Tarafların Fail Sıfatı	77
B. Hareket.....	78
1. Genel Olarak	78
2. Gerçeğe Aykırı Olarak Tanıklık Yapılması	80
3. Tanık Dinlemeye Yetkili Kişi veya Kurul Önünde Tanıklık Yapılması	87
a. Kolluk	89
b. Meclis Soruşturması	92
c. Tahkim.....	95
d. Noterler	96
e. Disiplin Soruşturmaları.....	97
f. 4483 sayılı Kanun Uyarınca Yapılan Ön İnceleme	101
g. Yabancı Mercî Önünde Yapılan Tanıklık	103
4. Hukuka Aykırı Bir Fiil Nedeniyle Başlatılan Soruşturma Kapsamında Tanıklık Yapılması	104
5. Tanığın Usulüne Uygun Çağrılması ve Dinlenmesinin Suça Etkisi.....	106
C. Konu	108
D. Mağdur	110
IV. SUÇUN MANEVİ UNSURU	113
V. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	114

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
CEZAYI AĞIRLAŞTIRAN NEDENLER,
KUSURLULUK, ŞAHSİ CEZASIZLIK
SEBEPLERİ, ETKİN PİŞMANLIK,
SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ VE
MUHAKEME USULÜ

I. CEZAYI AĞIRLAŞTIRAN NEDENLER.....	117
A. NİTELİKLİ HALLER.....	117
1. Gerçeğe Aykırı Tanıklığın Mahkeme Huzurunda ya da Yemin Ettirerek Tanık Dinlemeye Kanunen Yetkili Kişi veya Kurul Önünde Yapılması (TCK m. 272/2).....	118
2. Yalan Tanıklık Suçunun Üç Yıldan Fazla Hapis Cezasını Gerektiren Bir Suçun Soruşturması veya Kovuşturması Kapsamında İşlenmiş olması (TCK m. 272/3).....	121
B. NETİCESİ SEBEBİYLE AĞIRLAŞMIŞ HALLER.....	123
1. Aleyhine Tanıklıkta Bulunulan Kişi ile İlgili Olarak Gözaltına Alma ve Tutuklama Dışında Başka Bir Koruma Tedbiri Uygulanması (TCK m. 272/4).....	124
2. Aleyhine Yalan Tanıklıkta Bulunulan Kişinin Gözaltına Alınması veya Tutuklanması (TCK m. 272/5).....	127
3. Yalan Tanıklıktan Dolayı Mağdurun Ağırlaştırılmış Müebbet ya da Müebbet Hapis Cezasına Mahkum Edilmiş Olması (TCK m. 272/6).....	128
4. Aleyhine Tanıklıkta Bulunulan Kimsenin Mahkum Olduğu Hapis Cezasının İnfazına Başlanmış Olması (TCK m. 272/7).....	130
5. Aleyhine Tanıklıkta Bulunulan Kişi Hakkında Hapis Cezası Dışında Adli veya İdari Bir Yaptırım Uygulanması (TCK m. 272/8).....	131
II. KUSURLULUK.....	133
III. ŞAHSİ CEZASIZLIK VEYA CEZANIN AZALTIKILMASINI GEREKTİREN SEBEPLER.....	137

A. Genel Olarak.....	137
B. Kişinin Kendisinin, Üstsoy, Altsoy Eş Veya Kardeşinin Soruşturma ve Kovuşturmaya Uğramasına Neden Olabilecek Bir Hususta Yalan Tanıklık Yapması (TCK m. 273/1).....	138
C. Tanıklıktan Çekinme Hakkı Hatırlatılmadan Gerçeğe Aykırı Tanıklık Yapılması (TCK m. 273/2).....	139
IV. ETKİN PİŞMANLIK.....	140
A. Genel Olarak.....	140
B. Bir Hak Kısıtlamasını veya Yoksunluğunu Sonuçlayacak Nitelikte Karar Verilmeden ve Hükümden Önce Gerçeğin Söylenmesi (TCK m. 274/1).....	143
C. Bir Hak Kısıtlamasını veya Yoksunluğunu Sonuçlayacak Nitelikte Karar Verildikten Sonra ve Hükümden Önce Gerçeğin Söylenmesi (TCK m. 274/2).....	145
D. Mahkumiyet Kararı Kesinleşmeden Önce Gerçeğin Söylenmesi (TCK m. 274/3).....	146
V. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ.....	147
A. Teşebbüs.....	147
B. İştirak.....	150
1. Müsterek Faillik ve Dolaylı Faillik.....	150
2. Azmettirme.....	152
3. Yardım Etme.....	154
C. İçtima.....	155
1. Görünüşte İçtima.....	156
2. Zincirleme Suç.....	159
3. Fikri İçtima.....	161
a. Aynı Nev’iden Fikri İçtima.....	161
b. Farklı Nev’iden Fikri İçtima.....	163
VI. MUHAKEMEYE İLİŞKİN HUSUSLAR, YAPTIRIM VE ZAMANAŞIMI.....	167
A. Muhakemeye İlişkin Hususlar.....	167
B. Yaptırım.....	169

C. Zamanaşımı.....	172
SONUÇ.....	175
KAYNAKÇA.....	181